

Handläggare:
Carina Emtebrink

Remissvar

Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd

Avesta kommun har inbjudits som en av fyra kommuner i Dalarna att avlämna remissvar på Parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande, SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd. Övriga kommuner är Vansbro, Älvdalen och Malung-Sälen. Det som skiljer kommunerna åt i remisshänseende är att övriga tre kommuner ingår i de 23 kommuner som kommittén pekar ut som i behov av särskilt stöd då de finns i arbetsmarknadsregioner i norra och mellersta Sverige som har extra tuffa utmaningar.

Utan att tänka tillbaka och försöka återskapa en landsbygd, såsom den var tidigare, så måste även landsbygden finnas med i samhällets utveckling och ge boende och verksamma samma offentliga service som boende och verksamma i städerna, utan att för den skull ha staden som norm. De som väljer att bo på landsbygden bör kunna ta del av en landsbygd i utveckling med full valuta för inbetalda skattemedel och inte uppleva att staten sätter ”käppar” i hjulet i stället för att erbjuda jämlik service i hela landet.

Avesta kommun ställer sig därför till fullo bakom kommitténs övergripande mål:

”En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd.”

Kommittén presenterar sina förslag uppdelade i åtta specifika områden innehållande 75 förslag. Avesta kommuns perspektiv återges under varje rubrik.

Näringsliv och företagande

Förslag 1, 2, 4, 6 och 9/10.

Som företagare, eller blivande företagare, är man beroende av lånade medel, och ibland riskkapital. Bankerna har inget samhällsuppdrag, därför är det av vikt att de möjligheter till finansiering som ges genom ALMI Företagspartner AB och Saminvest AB, där staten har möjlighet att öka medelstillgången och ge tydligt samhällsuppdrag, sker på så sätt att de bidrar till landsbygdens utveckling.

Statliga myndigheter som anges i slutbetänkandet såsom: Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Vinnova och Naturvårdsverket kan bidra till det innovativa utvecklandet av platsbundna produkter och bidra till en samhällsutveckling där landsbygden är en del av samhällsutvecklingen.

Avesta kommun vill dock påpeka att även om särskilda paket förstärks i de 23 kommuner som har särskilt tuffa utmaningar, så bör övriga kommuner inte stå utanför tilldelning av näringspolitiska och tillväxtfrämjande åtgärder, varav ökad möjlighet till kapitalförsörjning är en del.

(även i förslag 63, Styrning och organisering av landsbygdspolitiken)

Digitalisering och transportinfrastruktur

Förslag: 13, 17, 18, 19 20 & 22

Företagare säger ofta att landsbygdens utmaning och behov kan beskrivas i tre ord: fiber, fiber och fiber. Därför är det av vikt att kommittén anger att hela landet senast år 2025 ska ha tillgång till digital infrastruktur med överföringskapacitet med minst 100 Mbit/s.

Detta ger också tillgång för hela landet till ett 24-timmarssamhälle där du kan beställa varor på nätet och ha tillgång till hela världens handel och utbud. Förutsatt att du kan få de beställda varorna hemfraktade på ett rimligt sätt.

Staten behöver garantera post- och pakethantering utan vinstkrav.

Förslag: 23, 24, 25, 26, 27 och 28

Det är viktigt att konsekvenserna av nya skatter och avgifter inom det transportpolitiska området utreds noggrant innan de initieras, så att inte de landsbygdspolitiska målen omöjliggörs. Här behöver skillnaderna mellan landsbygdens förutsättningar i förhållande till stadens tydliggöras.

Det är också viktigt att landsbygdens behov av en förbättrad, förstärkt och renoverad infrastruktur tydliggörs och prioriteras. Företagens behov av förbättrade vägar och järnvägar kan inte ges nog emfas. Avsatta medel har under många år inte varit tillräckliga ställt i relation till det växande behovet. Arbetsmarknader utökas, antalet pendlare ökar och behovet av fungerande kollektivtrafik och vägnät följer inte med i utvecklingen. Ska de landsbygdspolitiska målen nås, kan inte hastigheten på våra järnvägar riskera att sänkas på grund av ett eftersatt underhåll.

Vår erfarenhet är också att bristande kommunikationer kan vara en direkt anledning till utflyttning för barnfamiljer, vars barn och ungdomar börjar delta i aktiviteter i centralorten. Detta gör inte att kommunen förlorar invånare, men att bygden utarmas.

Kommuner försöker tillhandahålla fungerande kollektivtrafik, men det är en tung post i den kommunala budgeten och med statligt stöd skulle kollektivtrafiken kunna utökas.

Kompetensförsörjning

Förslag: 31, 32 och 33.

Att företag kan anställa personal med rätt kompetens och att boende kan bo kvar genom att få tillgång till en utbildning som gör att de kan få arbete är viktigt. Idag finns en arbetslöshet, inte minst bland nyanlända, som har kompetenser som inte rätt matchas mot arbetsmarknaden. Därför är det viktigt med ökade resurser för utbildningar, även individanpassad yrkesutbildning, som är relevanta för den lokala arbetsmarknaden. Ska vi lyckas med integrationen av våra nyanlända är det av största vikt att Arbetsförmedlingens uppdrag och inriktning kraftigt förändras för att kunna uppfylla dagens krav och även på ett bra sätt kunna kopplas ihop med de kommunala åtgärder och satsningar som görs. Här saknar vi från den kommunala sidan en mer aktiv och tydlig partner.

Säkerställande av utbildningscentra för högre utbildning i kommuner i FA-regioner utan högskola/universitet ger också på sikt en arbetsmarknad för de företag som önskar högskolekompetens. Även den möjlighet till utplacering av statliga myndigheter, 10 000 statliga jobb, som anges i slutbetänkandet får då närhet till högskoleutbildad personal oavsett placeringsort.

Bostadspolitik och samhällsplanering

Förslag: 40, 41, 42, 43 och 44.

Bostadsbyggande är en stor utmaning i hela landet och Avesta kommun instämmer med de punkter som kommittén pekar ut. Möjlighet till privat byggnation behöver underlättas för att få igång flyttkedjor, men den stora utmaningen ligger i den stora mängd bostäder som behövs. En särskild statlig långivning för byggnation av alla de olika slag som anges i punkten är viktigt. Det är också viktigt att man utreder, tar fram och stimulerar till byggnation med olika kostnadseffektiva byggtekniker, metoder och material för att hålla nere produktionskostnaderna, och därmed också boendekostnaderna.

Tillgång till service, välfärdstjänster och kultur

Förslag: 45, 46 och 49

Att det finns ett serviceperspektiv i kommunal översiktsplanering är viktigt, men det kan aldrig vara liktydigt med att staten överlämnar ansvaret för service på kommunala och kommersiella aktörer. Det statliga samhällsansvaret för post- och pakethantering samt kontant- och betaltjänsthantering bör ligga på staten och ha en utbyggnad så att alla på landsbygden kan tillhandahålla tjänsterna.

Kommunernas förmåga att rekrytera personal är starkt kopplad till väl fungerande pendlingsmöjligheter och ökat bostadsbyggande, samt möjlighet till högskoleutbildning.

Statlig välfärd

Förslag: 52, 53, 58 och 59

Statens närvaro utanför storstäderna behöver öka i takt med befolkningsökningen. Arbetsförmedlingens uppdrag behöver tydliggöras och samordningen med och mellan övriga myndigheter ses över. Vissa myndigheter har större behov av att möta sin besökare på plats, i andra fall kanske digitala möjligheter räcker. Möjligheten till en lokal servicefunktion med samverkan mellan myndigheter kan vara en lösning men behöver utredas.

Styrning och samordning

Förslag: 62, 63 och 65

Att landsbygdssäkra myndighetsbeslut, eller att tydliggöra de angivna myndigheternas landsbygdspolitiska ansvar i enlighet med förslag 62 verkar positivt.

Ett samordningsuppdrag läggs med fördel på Länsstyrelserna, där vi ser att Länsstyrelsen i Dalarna sedan länge genom Regionala Serviceprogrammet, i nätverk samordnat träffar för diskussioner om lokal/regional utveckling mellan myndigheter, kommuner och olika samhällsorganisationer även ideella.

I förslag 63 förstärks att Almi och Saminvests samhällsuppdrag, vad gäller kapitalförsörjning, gäller hela landet.

Civilsamhället

Förslag: 71 – 75.

Ökad verksamhet och ökade bidrag till studieförbunden för att genom utbildning och kursverksamhet bidra till att unga personer och personer med invandrarbakgrund bättre ska kunna integreras och bidra till samhällets utveckling är bra.

Civilsamhället är ofta genom människors ideella arbetsinsatser en del av ett väl fungerande samhälle där trivsel och gemenskap skapas.

Det får aldrig bli ett sätt för staten att övervältra statligt ansvar, en service som är möjliggjord genom skattemedel och därför bör vara tillgänglig för alla, på den ideella sektorn. Däremot kan olika driftsformer utredas, möjligen genom leader-metoden, där en intresserad aktör/förening, ges möjlighet att mot ersättning tillhandahålla vissa typer av serviceuppdrag.

Leader-metoden, som består av samarbete mellan den offentliga – privata – och ideella sektorn., har funnits i Sverige sedan slutet av 90-talet och bidragit till landsbygdsutveckling genom projekt ledda av ideella föreningar, organisationer och företagsnätverk.

Det måste dock tydliggöras att programmet Leader i sig har genom sitt regelverk i mycket liten utsträckning kunnat hindra nedläggningen av kommersiell och/eller offentlig service på landsbygden under denna tid. De lokala/geografiska områdenas program styrs genom lokala programskrivningar som är helt unika och olika från leaderområde till leaderområde. Därmed har också leaderprojekten helt olika utformning.

Avesta kommun ser med tillförsikt fram emot genomförandet av en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd, och överlämnar härmed vårt remissvar.

Carina Emtebrink
Tillväxt Avesta
2017-02-27